

قلمه بزیند

یک گیاه فقط از رویش دانه به وجود نمی آید. گزارش «مریم» را بخوانید.

گزارش فعالیت: قلمه زدن تهیه کننده: مریم ایرانی کلاس: دوم الف

مادر بزرگم می گیاهان زیبایی را پرورش داده است. من می خواستم گلک مادر بزرگم از یکی از گیاهان گلداران جدید درست کنم.

مادر بزرگم ساعتی از یکی گیاه را جدا کرد و در ظرف آب گذاشت. مادر بزرگم گفت: این «قلمه» است و پس از

چند روز در آب ریشه می دهد. در آن زمان می توان قلمه ها را

در خاک گلداران کاشته تا رشد کنند.

در این مدت من مراقب بودم آب ظرف قلمه ها کف نکند.

حسن یوسف ، شمعدانی

در محل زندگی شما کدام گیاهان را با قلمه زیاد می کنند؟
از یکی از آن ها قلمه درست کنید و به کلاس بیاورید.
سپس قلمه ها را در خاک گلداران قرار دهید.

فعالیت

به کمک دوستانتان جدولی مثل نمونه تهیه و آن را کامل کنید.

چگونه ما و جانوران به گیاهان کمک می کنیم.

چگونه گیاهان به ما و جانوران کمک می کنند.

پراکنده کردن دانه ها و میوه ها

غذا (دانه، میوه، برگ و...)

کاشتن دانه ، مراقبت از آن ها ، آبیاری

تولید اکسیژن ، تولید چوب و کاغذ

پراکنده کردن گرده ی گل ها و جابجایی خاک

جلوگیری از فرسایش خاک ، ساختن لانه

به فرزند خود کمک کنید تا از یک گیاه قلمه تهیه کند و آن را در گلداران بکارد.

۱. با توجه به دانه‌ها جاهای خالی را کامل کن.

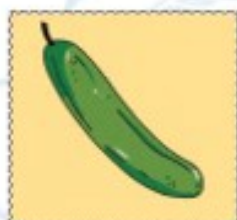
برنج - آفتابگردان - به

الف) از آن برای تهیه روغن استفاده می‌شود. **آفتابگردان**

ب) با استفاده از آن غذا درست می‌کنند. **برنج**

پ) دارای اثرات دارویی است. **به**

۲. برای میوه‌های زیر یک تفاوت و شباهت بنویس.

شباهت: هر دو چند دانه هستند.

تفاوت: دانه‌های پرتقال سفت و دانه‌های خیار نرم است.

۳. هر میوه را به دانه‌ی آن وصل کن.

۴. دانه‌ی کدام میوه‌ها خوراکی است؟ دور آن‌ها خط بکش.

۵. قسمت‌های اصلی گیاه را نام ببر.

ریشه، ساقه، برگ

مهم

آگاهی دانه‌دو

بوعلی سینا پزشک بزرگ ایرانی در کتاب قانون خود در مورد انار آورده است که انار از میوه‌هایی است که تمام قسمت‌های آن خواص دارویی دارد. گل انار باعث تقویت لثه‌ها و پوست آن برای معالجه‌ی سرفه و زخم مفید است. به دلیل داشتن ترکیبات روغنی در دانه‌ی انار بهتر است با هسته جویده شود.

۱. با انتخاب کلمات مناسب از داخل کمانک جاهای خالی را کامل کن.

الف) از رشد ... دانه یک گیاه به وجود می‌آید. (ساقه - دانه)

ب) انسان و **جانوران** به پراکنده شدن گیاهان کمک می‌کنند. (جانوران - خورشید)

۲. درنا و برنا برای مادر بزرگشان یک گلدان گل خریدند. با توجه به عکس جاهای خالی را کامل کن.

نام گیاه: **شمعدانی**

روش زیاد کردن: **قلمه زدن**

۳. کدام دانه با باد به راحتی جابه‌جا می‌شود؟ دور آن خط بکش.

دانه کاج

دانه نخود

دانه قاصدک

دانه گیلان

۴. مراحل رشد دانه را به ترتیب شماره گذاری کن.

سپس شکل‌ها را مانند راهنما رنگ بزن.

راهنما:

خاک: قهوه‌ای پررنگ

دانه‌ی لوییا: نارنجی

ریشه: زرد

جوانه و برگ‌ها: سبز

تمرین

۱. با توجه به نقشه‌ی مفهومی جاهای خالی را کامل کن.

۲. درست یا نادرست بون جمله‌ها را مشخص کن.

(الف) وظیفه‌ی دانه به وجود آوردن گیاه جدید است.

(ب) دانه‌ی میوه‌ی هلو قابل خوردن است.

(پ) قلمه زدن یکی از راه‌های زیاد کردن گیاهان است.

(ت) تعداد دانه‌ها در همه‌ی میوه‌ها یکسان است.

(ث) رویش دانه به تدریج اتفاق می‌افتد.

(ج) برخی دانه‌های گیاهان خوراکی هستند؛ مانند گندم و لوبیا.

۳. به شکل روبه‌رو نگاه کن. نام قسمت‌هایی که می‌بینی را بنویس.

گیاهک ، اندوخته ، پوسته

۴. دو میوه تک‌دانه نام ببر.

گیلاس ، هلو

نادرست

درست

۵. دانه این میوه‌ها را نگاه کن. میوه‌هایی که دانه‌های شبیه به هم دارند را به دو دسته تقسیم کن و بنویس.

(سیب)

(پرتقال)

(گلابی)

(زردآلو)

(گیلاس)

(آلو)

چنددانه	تک‌دانه
گلابی	آلو
پرتقال	زردآلو
سیب	گیلاس

۶. از کدام قسمت گیاه، قلمه تهیه می‌کنیم، ساقه، برگ یا ریشه؟
ساقه

۷. دو میوه نام ببر که دانه‌های زیادی داشته باشد.

توت فرنگی، انار، هندوانه، کیوی

۸. کدام گیاه را به روش قلمه زدن می‌توان زیاد کرد؟

(۴) شمعدانی

(۳) گندم

(۲) لوبیا

(۱) برنج

۹. از روغن کدام دانه برای تهیه کرم دست و یا صابون استفاده می‌شود؟

(۴) نخود

(۳) بادام

(۲) لوبیا

(۱) قهوه

۱۰. دانه‌ی قاصدک چگونه جابه‌جا می‌شود؟

(۴) به کمک خورشید

(۳) به کمک باد

(۲) توسط آب

(۱) به کمک جانوران

۱۱. مهم‌ترین کار گل چیست؟

(۴) تشکیل ریشه

(۳) تشکیل ساقه

(۲) تشکیل میوه

(۱) تشکیل برگ

در کشور ما پرنده‌ای به نام «چرخ ریسک» زندگی می‌کند. این پرنده آشیانه‌اش را می‌بافد. چرخ ریسک، شاخه‌ها و برگ‌های نازک گیاهان را جمع‌آوری می‌کند و با نوکش آن‌ها را به هم می‌بافد. سپس درون لانه را با پرهای نرم خود یا پرندگان دیگر و نیز قسمت‌های نرم گیاهان پُر می‌کند تا جای تخم‌هایش نرم باشد. این آشیانه فقط یک سوراخ برای ورود و خروج پرنده دارد.

شگفتی‌های آفرینش

چه کسی به چرخ ریسک توانایی ساختن آشیانه را داده است؟ **خدا**

خارج از کلاس

درباره‌ی آشیانه‌سازی یک جانور اطلاعات جمع‌آوری کنید و نتیجه را به دوستانتان بگویید.

به همراه فرزند خود کتابی درباره‌ی لانه‌سازی جانوران مطالعه کنید.

مشاهده کنید

بسیاری از مورچه‌ها در زیر خاک لانه می‌سازند. بیایید لانه‌سازی آن‌ها را مشاهده کنیم.

- ۱ با همکاری دوستان گروه خود مقداری خاک نرم و مرطوب و تعدادی مورچه‌ی درشت را از باغچه بردارید.
 - ۲ خاک را درون ظرف شیشه‌ای بریزید و با احتیاط مورچه‌ها و تعدادی دانه‌ی برنج یا گندم را روی خاک بگذارید.
 - ۳ در ظرف را با پارچه‌ی نازک ببندید. اطراف ظرف را هم با پارچه یا پلاستیک سیاه رنگ بپوشانید.
 - ۴ روزی یک قاشق آب روی خاک بریزید.
 - ۵ ظرف را در جای مناسبی در اتاق بگذارید و اصلاً آن را تکان ندهید.
- هرروز ظرف را با دقت و احتیاط نگاه کنید و تغییراتی را که مشاهده می‌کنید، به کلاس گزارش دهید. پس از انجام کار، خاک و مورچه‌ها را به باغچه برگردانید.

هشدار

برای آماده کردن لانه از دستکش استفاده کنید.

گفت‌وگو کنید آن‌ها را از سرما و گرما در امان نگه می‌دارد و از حمله‌ی حیوانات لانه برای جانوران چه فایده‌هایی دارد؟ حفظ می‌کند. محل ذخیره غذا می‌باشد. جای مناسبی

وسایل لازم برای ساختن لانه‌ی مورچه‌ها را به فرزند خود بدهید و برای این کار به او کمک کنید.

برای گذاشتن تخم یا نگه داری از بچه‌ها می‌باشد.